Lahden seudun jätelautakunta Päätöspäivämäärä 19.11.2026

Lahden kaupunki, Lahden seudun jätelautakunta, 19.11.2026

Lahden seudun jätehuoltomääräykset 1.1.2027

1382/11.05.00.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

jätehuoltopäällikkö Tiia Yrjölä p. 044 416 3634

Päätös

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Jätelautakunta hyväksyy Lahden seudun jätehuoltomääräykset.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Jätelautakunta hyväksyi ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi 21.5.2026 ja jätehuollon palvelutason 1.10.2026. Jätehuoltomääräyksiä 1.1.2027 alkaen on valmisteltu samaan aikaan jätehuollon palvelutason ja jätetaksan kanssa. Sen keskeisin muutos on palvelutasossa ehdotettu 1.1.2028 alkava koko alueen kaikille kiinteistöille pakollinen biojätteen erilliskeräys tai kompostointi (10 §, 13 §). Biojätteen erilliskeräyksen laajentamisesta linjattiin 1.10.2026 hyväksytyssä jätehuollon palvelutasossa. Tämä koskee myös kesäasuntoja ja kunnan hallinto- ja palvelutoimintaa. Muita muutoksia ovat:

- 7 §:n poistetaan kielto järjestää jätehuolto aluekeräyspistepalvelulla, jos kiinteistönouto on teknisesti mahdollinen. Asukas saa siis jatkossa valita halutessaan aluekeräyspistepalvelun.
- Yhteisen jäteastian (6 §, 15 §) ja yhteisen kompostorin sanamuodon muuttaminen, jotta jätehuollon asiakaspalvelussa ja jätehuoltoviranomaisessa voidaan tulkita yhteisen jäteastian ja kompostorin jätehuollon kokonaisuuden toimivuuden näkökulmasta laajemmin.
- Tyhjennysväleistä määräävästä pykälästä poistetaan momentti, joka määrää hakemaan poikkeamista tyhjennysväleistä jätehuoltoviranomaiselta (14 §).
- Kylmälaitteista tehdyt kompostorit kielletään 1.1.2028 alkaen (15 §, 43 §).
- Kompostointitilavuutta edellytetään olevan vähintään 100 l (15 §).
- Jäteastian puhdistus määrätään jätteen haltijan eli asukkaan vastuulle (22 §).

Biojätteen pakollisen erilliskeräyksen tai kompostoinnin laajentaminen

Jätelainsäädännössä määritellään biojätteen pakollisen erilliskeräyksen minimitaso. Biojätteen erilliskeräyksen vaihtoehto on kompostointi, joka on Lahden seudulla sallittu alle 5 huoneiston kiinteistöillä.

- Asuinkiinteistöt: vähintään 5 huoneiston kiinteistöissä 200 asukkaan taajamissa.
- Asuinkiinteistöt: kaikilla kiinteistöillä 10 000 asukkaan taajamissa.
- Kunnan hallinto- ja palvelutoiminta: biojätettä kertyy keskimäärin yli 10 kg viikossa.

Jätehuoltoviranomainen voi halutessaan tiukentaa keräystä jätehuoltomääräyksissä. Lahden seudulla edellytetään lakisääteisen keräyksen lisäksi pakollista biojätteen erilliskeräystä Orimattilan keskustaajamassa (8847 asukasta) ja Asikkalan Vääksyssä (4778 asukasta) sekä sellaisissa kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan kohteissa, joissa on ammattimaista ruoan valmistusta, ruoan jakelua tai ruokala.

Biojätteen erilliskeräystä ehdotetaan laajennettavaksi kaikkiin alueen kiinteistöihin mukaan lukien vapaa-ajan kiinteistöihin. Jos rakennus ei ole käytössä,

jätteenkuljetuksen voi keskeyttää kuten ennenkin. Esimerkiksi kesämökeillä keräys- tai kompostointivelvoite koskee sitä aikaa, kun rakennus on käytössä.

Hallinto- ja palvelutoiminnan osalta keräysvelvoite laajenisi kohteille, joissa on ammattimaista ruoan valmistusta, ruoan jakelua, ruokala, henkilöstötila tai jos biojätettä kertyy muusta syystä. Keräystä ei ole tarkoituksenmukaista ulottaa kategorisesti kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan varastorakennuksiin tai vastaaviin tiloihin.

Yhdyskuntajätteen kierrätys ei valtakunnallisesti yhdyskuntajätetilaston mukaan osoita toivottua, vahvaa positiivista kehitystä jätelainsäädännön muutosten jälkeen. Kierrätysasteen kehitys osoittaa noin parin vuoden mittaisella viiveellä vain pientä kasvua. Ympäristöministeriön selvityksen mukaan tarvitaan todennäköisesti lisätoimia kierrätyksen lisäämiseksi erityisesti biojätteen ja muovipakkausjätteen osalta. Muovipakkausten keräys on tuottajien vastuulla, sen sijaan biojätteen keräys on kunnan vastuulla. 1.4.2026 lausuntokierrokselle lähteneessä jätelain muutosesityksessä on ehdotettu lajittelutehokkuuteen tähtääviä toimia kuten neuvonnan painottamista biojätteisiin.

Syntypaikkalajittelu on Lahden seudulla erityisen merkityksellistä myös siksi, että alueella sekajäte käsitellään lajittelulaitoksessa, jossa biojäte heikentää merkittävästi muun jätteen kierrätettävyyttä. Sekajätteessä oleva biojäte likaa kuivia materiaaleja, kuten muoveja ja kartonkia, jolloin niiden materiaalikierrätys vaikeutuu tai estyy kokonaan. Biojätteen erillislajittelu tukee myös Lahden kaupungin ilmastotavoitteita.

Muut muutokset

Muutoksilla Salpakierrolle ilmoitettavasta yhteisestä jäteastiasta ja jätehuoltoviranomaiselle tehtävästä yhteiskompostori-ilmoituksesta pyritään edesauttamaan jätehuollon kokonaisuuden toimivuutta poikkeavissa tilanteissa ilman raskasta hallinnollista poikkeamiskäsittelyä viranomaisessa.

Tyhjennysväleistä määräävästä pykälästä poistetaan momentti, joka määrää hakemaan poikkeamista tyhjennysväleistä jätehuoltoviranomaiselta. Jätehuoltoviranomainen ei ole myöntänyt enää pidennyksiä 16 viikon tyhjennysvälistä 31.1.2026 jälkeen jätetyille hakemuksille.

Käytöstä poistetut sähkölaitteet kuten vanhat pakastinarkut eivät sovellu biojätteen kompostointiin. Alkuperäisestä käytöstä poistetut sähkö- ja elektroniikkalaitteet määritellään sähkö- ja elektroniikkaromuksi (kts. valtioneuvoston asetus sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 519/2014). Kylmälaitteesta tehdyn kompostorin rakenteisiin sisältyy ympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita.

Määräämällä kompostointitilan minimitilavuudeksi 100 l ohjataan asukkaita asianmukaisten kompostoreiden käyttämiseen. Itse valmistetut kompostorit ovat edelleen sallittuja. Jätehuoltoviranomaisen kokemuksen perusteella ilmoitukset, joissa on pieni tilavuus ovat usein erilaisia ämpäreitä, muovikasseja tai vastaavia, jotka eivät sovellu kompostointiin. Muutos sujuvoittaa myös kompostointi-ilmoitusten käsittelyä.

Jäteastia pidetään kunnossa ja puhdistetaan riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle; sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastia kuitenkin vähintään kerran vuodessa ja biojäteastia vähintään kaksi kertaa vuodessa (Jäteasetus 10.1 § 7 kohta). Jäteastian puhdistus määrätään jätteen haltijan vastuulle, koska asetuksen mukainen astian puhdistuspalvelu olisi asukkaalle kallis suhteessa ympäristöhyötyyn. Jätetaksassa määrätään Salpakierron tarjoamista maksuttomista pesupalveluista tarkemmin.

Valmistelu

Jätelautakunta hyväksyi 21.5.2026 ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi jatkovalmistelua varten ja asetti ehdotuksen jätehuoltomääräyksiksi julkisesti nähtäville toimialueen kuntien verkkosivuille ja varasi hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuus mielipiteiden lausumiseen ehdotuksesta.

Lausuntoja pyydettiin alueen kunnilta (Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila) ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta, rakennusvalvontaviranomaisilta, ympäristöterveysviranomaisilta, alueen jätevedenpuhdistamoilta sekä lupa- ja valvontavirastolta ja Salpakierto Oy:ltä.

Lausuntoja antoivat Kärkölän ympäristönsuojeluviranomainen, Päijät-Hämeen ympäristöterveysviranomainen, Hollola kunta ja Heinolan ympäristönsuojeluviranomainen. Lausuntopalautteessa määräyksiä pidettiin pääosin perusteltuina ja kannatettavina. Erityisesti biojätteen erilliskeräyksen laajentamista pidettiin kierrätystä ja yhdenvertaisuutta edistävänä muutoksena. Myös mahdollisuutta kompostoida biojäte kiinteistöllä erilliskeräyksen vaihtoehtona pidettiin tärkeänä. Lisäksi lausunnoissa korostettiin muutoksista tiedottamisen ja neuvonnan merkitystä.

Lausunnoissa esitettiin myös yksittäisiä muutoksia ja täsmennyksiä määräysluonnokseen. Kompostointia koskeviin määräyksiin esitettiin lisättäväksi kompostorin kunnon tarkkailua sekä vaurioituneen kompostorin korvaamista koskeva vaatimus. Lietteitä koskeviin määräyksiin esitettiin umpisäiliöiden ja saostuskaivojen vuosittaista tyhjentämistä niiden kunnon tarkkailun varmistamiseksi, ellei vedenkulutus kiinteistöllä ole huomattavan vähäistä. Lisäksi esitettiin mainintaa siitä, että lietteen levittäminen pohjavesialueelle voi olla kielletty paikallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä. Kompostointia koskevien vaatimusten selkeyteen, käytännön valvottavuuteen sekä ilmoitus- ja valvontamenettelyjen oikeasuhtaisuuteen kiinnitettiin huomiota.

Mielipiteissä (2 kpl) palaute kohdistui erityisesti sekajäteastian pisimpään sallittuun tyhjennysväliin ja mahdollisuuteen poiketa siitä. Molemmissa mielipiteissä katsottiin, että määräyksissä tulisi edelleen mahdollistaa pidempi tyhjennysväli tilanteissa, joissa sekajätettä syntyy erittäin vähän. Lisäksi mielipiteissä tuotiin esiin

jätehuoltomääräysten pitkäjänteisyyden ja ennakoitavuuden sekä kotitalouksille aiheutuvien kustannusten huomioiminen. Kompostointia koskevassa palautteessa esitettiin lämpöeristysvaatimuksen tarpeellisuuden arviointia sekä kompostorin riittävän kapasiteetin korostamista.

Lausuntojen jälkeen täsmennettiin jäteastioiden pesuvelvoitetta jäteasetuksen mukaiseksi ja muokattiin 7 §:ää siten että asukas voi halutessaan tilata aluekeräyspistepalvelun. Lisäksi poistettiin vaatimus 100 l kompostointitilavuudesta asuntoa tai vapaa-ajanrakennusta kohti. Sen sijaan kompostointitilavuuden tulee olla vähintään 100 l. Määräysteksti kuulutettiin uudelleen.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kuulutus

- Alueen kuntien tietoverkko: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila

Ote

- Alueen kunnat: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, rakennusvalvontaviranomaiset ja ympäristöterveysviranomaiset sekä jätevedenpuhdistamot: Asikkala, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Myrskylä, Orimattila, Padasjoki, Pukkila
- Lupa- ja valvontavirasto
- Salpakierto